

Vekerdy Tamás

Nevelés, iskola, a diktátorok személyiségrajza – összegyűjtöttünk néhány gondolatot a ma (szept. 21.) 82. születésnapját ünneplő pszichológus-írótól.

A felejtésnek tanulunk

„Nem kell haladni a tananyaggal! Vizsgálatok bizonyítják, hogy a tanult anyag 75 százalékát az eminens is garantáltan elfelejti. Sőt, újabb vizsgálatokból tudjuk, hogy a 20-30 éves felnőttek a gimnáziumban megtanult anyag 9 százalékára emlékeznek úgy, hogy azt használni is tudják a mindennapi életben. 91 százalékot tehát feleslegesen tanultak meg!”

Nem kell házi feladat

„A leckénél fölöslegesebb dolog a világon nincs! Az eminens odakeni, a többi lemásolja a szünetben az eminensről. Otthon gyakorolni? Minek? Aki tudja, az unja. Aki nem tudja, nehogy gyakorolja! Rosszul fogja begyakorolni.”

A gyenge a folytonos harcot szereti

„A gyenge diktátor. A gyenge terrorista. Az erő kultuszában – a folytonos 'harc' kultuszában – él, mert ő gyenge. Nem engedheti meg magának, hogy elismerje a másikat. Nem élvezheti a másik másságát. Az ilyen ember szerint mindenkinek – és mindennek – olyannak kell lennie, mint ő. A többi számára fenyegető és ellenség. Csak akkor nyugszik meg, ha az egész világ körülötte: Ő. Mert belül nincs meg. Ott – ahol lennie kellene – hiányzik az énmag.”

Nem kell fejleszteni a gyereket

„A gyereket nem kell fejleszteni, ezt a legtöbb szülő tudja, csak hülyék vagyunk, és nem tudjuk megállni. Pedig éppen hogy abból lesz jó eséllyel topmenedzser, aki gyerekkorában szabadon játszhatott, akit dögönyöztek és csiklandoztak, és nem volt baj, ha kamaszkorában lerontotta a jegyeit. Az iskolának pedig semmi köze a gyerekekhez: a lányokat megbetegíti, a fiúk önvédelemből rosszakodnak.”

A hatékony közösségek feltétele

„Az individualista társadalmakban jönnek létre hatékony közösségek. Ezeket többé-kevésbé érett személyek alkotják, szabad választás alapján, míg a kollektivista társadalmak kényszerközösségeket, álközösségeket teremtenek, amelyekre leginkább a képmutatás jellemző, illetve a 'kaparj, kurta neked is jut'-hozzáállás. Akár szocialista, akár kereszténydemokrata címszóval látják is el ezeket a rendszereket, a lényeg ugyanaz.”

Végletes nevelési módszerek

„Egy amerikai kutatás kimutatta, hogy ugyanannyi deviáns kerül ki a két végletes nevelési módszer elszennedőitől. Ha mindent megszabunk, vagy ha mindent megengedünk, egyformán könnyen lesz antiszociális, neurotikus. Középről kerülnek ki a harmonikus, többé-kevésbé egészséges emberek.”

(2017. szeptember. 21.)